SVOBODA **СВОБОДА**

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. CI. No. 54. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, MARCH 22, 1994. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 22-го БЕРЕЗНЯ 1994. Ч. 54. РІК CI.

РОСІЯ ХОЧЕ СТАТИ ВЛАСНИКОМ АКЦІЙ ТРАНСПОРТУ ТА ҐАЗОСХОВИЩ УКРАЇНИ

Київ (Р. Руденко). — У четвер, 10-го березня, українська делеґація провела переговори в Москві з приводу постачання природного ґазу в Україну. Повернувшись до Києва, віцепрем'єр-міністер України Валентин Ландик дав пресову конференцію а підсумками московських переговорів. Він сказав, що Україна вже сплатила 40 відсотків боргу за ґаз, а ще треба сплатити 370 міл. дол.

Як повідомив В. Ландик, російська сторона наполягала на акціонуванні певних ґазосховищ, транспортових маґістралей і одеського портового заводу і щоб контрольний пакет акцій згаданих ґазових сховищ, заводу та транспортових маґістралей належав Росії — 51 відсоток акцій в українсько-російських спільних підприємствах та акціонерних товариствах. Українська делеґація не була готова до таких пропозицій, тому прийняття остаточних рішень перенесено на 10-го квітня.

В Україні запроваджено щотижневу оплату за ґаз: ґаз постачатиметься на підприємства пропорційно до оплати. Борг Росії за минулий рік Україна частинно віддасть грішми, а решту устаткуванням і товарами широкого вжитку.

Щодо розмірів „ґазового піратства" з боку України, то вони, за підрахунками російської сторони, сягають 200 міл. кубічних метрів і Росія підготувала необхідні документи до міжнародного арбітажного суду з приводу порушення Україною правил транспортування ґазу. Ландик висловив обурення діями Туркменістану, який, за висловом віцепрем'єра, спекулює тяжким становищем в Україні. Ландик підкреслив, що прийде час, коли туркменські ґазовики пропонуватимуть свій товар на український ринок, але Україні варто вирішувати ці проблеми швидше з Росією.

Міністер промисловости України Анатолій Голубченко минулого тижня провів дві наради з директорами хемічних і маталюрґійних підприємств, зобов'язавши їх перейти на максимально економний режим використання ґазу. Підприємства на вимогу Голубченка перерахували „Украґазпромові" 61 міл. дол., погасивши таким чином 70 відсотків боргу за 1993 рік. Решту боргу підприємства мають намір повернути в наступні 10 днів. Міністер висловив надію, що знайде можливість розрахуватися з Росією за ґаз в найближчий час.

ВЕЧІР ПАМ'ЯТІ С. КРИЖАНІВСЬКОГО

Ню Йорк. — Об'єднання Мистців Українців Америки та Літературно-Мистецький Клюб (136 Друга аве., 4-ий поверх) влаштовує вечір, присвячений пам'яті довголітнього голови Літературно-Мистецького Клюбу, колишнього актора українських театрів Степана Крижанівського. У програмі — розповідь та спогади співробітників і друзів. Вечір відбудеться у п'ятницю, 25-го березня, о год. 7-ій вечора.

Р. НІКСОН: АМЕРИКА БУДЕ ЗМУШЕНА ВИБИРАТИ ПОМІЖ УКРАЇНОЮ І РОСІЄЮ

Київ. — У щоденнику „Ню Йорк Таймс" з четверга, 17-го бересня, надруковано невелику вістку за повідомленням пресового аґентства Ройтер про думки колишнього президента ЗСА Ричарда Ніксона під час його одноденних відвідин у Києві в середу, 16-го березня.

На самому початку вістки сказано, що Р. Ніксон у Києві висловив ось яке спостереження — Вашінґтон одного дня мусітиме зробити вибір між Росією та Україною.

На пресовій конференції Р. Ніксон, який прибув сюди з Москви, підкреслив, що свідомий як занепокоєні колишні республіки СССР популярністю після виборів таких шовіністів у Росії як Жириновський.

„Немає сумніву, що від часу виборів у Росії там витворилася надмірно настирлива настанова до України та інших країн", — сказав Р. Ніксон на спільній пресовій конференції з Президентом України Леонідом Кравчуком. „Немає сумніву в тому, що в майбутньому ЗСА будуть мусіти глянути на Україну і глянути на Росію та запитати себе, 'Кого нам вибрати'?"

У своїй розмові з журналістами Р. Ніксон завважив, що, на його думку, загроза шовіністичного націоналізму в Росії перестане бути загрозою, як тільки країна збагатиться економічно.

В ПОШАНІ БАБУНЬ

Філядельфія. — 43-ій Відділ Союзу Українок Америки влаштовує вечір нагороджених творів літературного конкурсу „Бабуня нашого часу", який відбудеться у суботу, 26-го березня, о год. 5-ій по полудні в Українському Освітньо-Культурному Центрі. У програмі, яку провадитиме Людмила Чайківська, виступлять Марта Тарнавська, Надія Петрик, Володимира Дух, Ярина Готь та вокальний квартет „Казка" під керівництвом Павлини Дуди-Луців. Після програми — перекуска.

Влаштовують з'їзд перемишлян

Об'єднання Українців у Польщі — Перемиський Відділ і Товариство Український Народний Дім у Перемишлі при співучасті Землячтва „Перемищина" ЗСА і Канади та та Товариства „Надсяння" у Львові влаштовують з'їзд Перемишлян, який відбудеться 23—26-го червня 1994 року в Перемишлі.

У програмі: наукова конференція на тему „Перемишль і Перемиська земля протягом віків" з участю науковців з Польщі, України, ЗСА, Канади та інших країн, з'їзд Землячтва „Перемищина" — звіти з діяльности, дискусії, організаційні справи, зустріч з представниками місцевих українських установ і організацій, прогулянка по княжому Перемишлі та околиці, участь у посвяченні стрілецьких могил у Пикуличах, концерти, розваги тощо.

Папа Іван Павло II зустрівся з Ї. Рабіном

Ватикан. — У четвер, 17-го березня, тут відбулася зустріч Папи Івана Павла II й ізраїльського прем'єра Їцака Рабіна. Зустріч відбулася після підписання договору про встановлення дипломатичних відносин між Ватиканом і Ізраїлем.

Ї. Рабін звернувся до голови Католицької Церкви з просьбою вжити свій авторитет для того, щоб палестинська сторона повернулася за стіл мирних переговорів. Ї. Рабін запевнив Папу, що його уряд постарається покінчити з екстремістськими настроями жидівських поселенців на Західньому березі і в смузі Ґази.

У кінці лютого жид-лікар Барух Ґолдстейн вбив 40 арабів у мечеті. Ця трагічна подія привела до зриву ізраїльсько-арабських переговорів, а потім уряд заборонив діяльність двох екстремістських жидівських організацій. Ї. Рабін запевнив Папу Івана Павла II, що його кабінет на цьому не зупиниться.

Недавно Ватикан післав своїх дипломатів у Туніс для зустрічі з керівництвом Палестинської визвольної організації, а також у Тріполі для консультацій з лівійськими керівниками.

Прем'єр-міністер Ізраїля прибув у Рим з Вашінґтону, де обговорював з президентом Биллом Клінтоном можливість територіяльних відступлень палестинцям і повернення Сирії частини Ґолянських висот, захоплених в результаті війни 1967 року. Сирія вимагає повного повернення втрачених територій.

Відповідаючи на запитання журналістів у Римі, Ї. Рабін відмовився уточнити, яку частину Ґолянських висот він думає повернути Сирії. Ізраїльський прем'єр в черговий раз запросив Папу Івана Павла II відвідати Святу землю, однак дати можливого приїзду голови католиків світу не обговорювано.

З'ЄДНАНІ СТЕЙТИ ПОСИЛЮЮТЬ ТИСК НА ПІВНІЧНУ КОРЕЮ

Вашінгтон. — Представники Білого Дому інформували журналістів, що Адміністрація З'єднаних Стейтів має намір запропонувати Раді безпеки ООН запровадити економічні санкції проти Північної Кореї, яка вперто відмовляється допустити міжнародних інспекторів на свої ядерні об'єкти. Очікується, однак, що Міжнародне агентство в питаннях атомової енергії ще раз звернеться до північнокорейських керівників у цій справі, але ніхто зі спостерігачів не передбачає позитивного висліду.

Не розраховуючи на самі лише економічні санкції в межах повноважень Ради безпеки, Вашінгтон має намір прискорити розміщення в Південній Кореї протиракетних комплексів „Петріот". Виглядає, що таки відбудуться спільні військові маневри З'єднаних Стейтів і Південної Кореї. ЗСА на якийсь час вже припинили підготову до цих маневрів, сподіваючись, що кризу вдасться розв'язати дипломатичними засобами.

Проблемою є те, що за спиною Пйонгянгу стоїть Пекін, а стосунки Вашінґтону з Пекіном в останній час помітно зіпсувалися і можуть зіпсуватися до решти, якщо президент Билл Клінтон відмовить Китаєві у статусі найбільшого сприяння у торгівлі. В цьому випадку домогтися прийняття санкцій проти Північної Кореї буде практично неможливо, бо Китай відразу вдасться до свого права вето.

В АМЕРИЦІ

У ВАШІНҐТОНІ, після повороту з його подорожі з Пекіну, секретареві Державного департаменту Ворренові Кристоферові минулого тижня прийшлось вислухувати критичні завваги з цього приводу. Критики з урядових кіл і зі зовні мали застереження доцільности відбувати цю подорож якраз тепер, але найбільше одних і других турбує те, як китайські урядові чинники публічно принижували його, коли він намагався їм пригадувати про людські права. Обороняючись, В. Кристофер сказав, що було б куди гірше якби з приводу нових арештів дисидентів у Китаї заплановані відвідини відкликано. На його думку хоча це було б дало Китаєві до зрозуміння, що такими вчинками є невдоволена вся міжнародна спільнота, то також унеможливило б знайти спільну мову з Китаєм, поки президент Б. Клінтон вирішуватиме, чи Китай зробив достатні кроки в справі людських прав, щоб продовжити йому торговельний статус упривільйованої країни.

УРЯДОВІ ЧИННИКИ заявили, що минулого четверга, 17-го березня, президент Билл Клінтон дав наказ Раді крайової безпеки запропонувати нові правила безпеки, які дозволяли б на опублікування мільйонів засекречених документів із часу „холодної війни" та зменшили кількість нових секретних документів. Це створить найбільш ліберальну ситуацію в справі секретних документів від часу створення нового апарату крайової безпеки у 1947 році.

АМЕРИКАНСЬКИЙ ФІНАНСИСТ Джордж Сорос, який заснував Міжнародний науковий фонд і виділив для нього 100 міл дол., сказав, що буде й надалі підтримувати російських вчених, однак чекає відповідних кроків російського уряду. Він має на увазі програму „ґрентів" для розвитку 15 наукових ділянок. Дж. Сорос обіцяє, ще 12.5 міл. дол., таку ж суму внесе міністерство Російської Федерації, тим часом програма вимагає 50 міл. дол., але американський мільйонер вчасно опам'ятався, нагадавши, що інші республіки колишнього СССР також чекають на його допомогу. Ті 25 міл. дол., що їх бракує Москві, підуть, як сказав Дж. Сорос, на „програму електронічних телезв'язків між науковими центрами країн СНД і зовнішнім світом".

ДИРЕКТОР СІ-АЙ-ЕЙ Джеймс Вулзі минулого тижня сказав, що Північна Корея готує дві нові балістичні ракети зі засягом, що зможе „поставити в небезпеку" цілу Південносхідню Азію, Тихий океан і якщо експортуватимуть їх на Близький Схід то також і Европу. Офіційні чинники Пентаґону твердять, що виробництво ракет є в дуже початковій стадії, як також існують сумніви, що випробування Повнічною Кореєю ракети короткого засягу було успішним. Одначе директор Джеймс Вулзі твердить „Ми маємо докази, що Північна Корея намагається випродукувати дві додаткові ракети дальшого засягу, як ту на 1,000 км (650 миль), що її успішно випробували минулого року".

ЦИМИ ДНЯМИ Моніка Селес, одна з найсильніших тенісисток світу, мадярка, що народилася в Югославії, стала громадянкою ЗСА. „Це дуже щасливий день у моєму житті, — сказала змагунка у розмові з журналістами. Я пишаюся, що ми з мамою стали громадянами великої країни, ми сподіваємося, що наше дальше життя складеться тут якнайкаще". Як відомо, під час спортового турніру в Гамбурґу 30-го квітня 1993 року на Моніку напав німецький глядач, вдаривши її у спину ножем. Ушкодження перервало її тенісову кар'єру. Якщо Моніка почне знов змагатись, то виступатиме вже під прапором ЗСА.

ПІСЛЯ КІЛЬКАМІСЯЧНИХ зволікань Білий Дім повідомив колишнього конґресмена з Брукліну Стівена Солажа, що президент Билл Клінтон не номінуватиме його амбасадором до Індії. Натомість Президент має намір на це становище запропонувати Френка Вайзнера, заступника секретаря Департаменту оборони для справ політики, який є професійним дипломатом, а крім того вже був американським амбасадором до Єгипту і Філіппін. С. Солаж підтвердив це повідомлення і відтягнув свою кандидатуру.

У СВІТІ

ЗІ СОМАЛІЇ виведено останні групи французьких військ, які входили до складу мироносного континґенту ООН. До 25-го березня країну залишать італійські, американські, німецькі та південнокорейські вояки. Надалі мироносну функцію і Сомалії будуть виконувати військові континґенти з азійських і африканських країн. Головний тягар мироносної місії ляже на „голубі шоломи" з Пакістану, які дотепер у сутичках зі сомалійськими бойовиками втратили найбільшу кількість вояків. Спостерігачі передбачають, що виведення американських і західньоевропейських військ може привести до нового спалаху міжклянової ворожнечі у Сомалії.

ЄГИПЕТСЬКИЙ ВІЙСЬКОВИЙ суд засудив на кару смерти дев'ять терористів — учасників атентату на прем'єр-міністра Єгипту Атефа Сідкі 25-го листопада минулого року. Від вибуху бомби тоді загинула 12-річна дівчинка і 21 особа дістала поранення. Прем'єр А. Сідкі залишився живим. Відповідальність за цю терористичну акцію взяла на себе група „Священна війна", яка має за мету перетворити Єгипет, за іранським взірцем, у релігійну державу. Своїм духовним лідером засуджені назвали сліпого шейха Омара Абделя Рагмана, який чекає суду в Ню Йорку у зв'язку з причетністю до вибуху бомби у Світовому торговельному центрі в Мангеттені. Засуджені на кару смерти з великою радістю зустріли свій речинець — вони певні, що їх чекають в небі.

В СЕРЕДУ, 16-ГО БЕРЕЗНЯ, в німецькій газеті „Франкфуртер Альґемайне" з'явилася стаття, в якій автор, покликуючись на висловлювання французького амбасадора в Німеччині Франсуа Шіра, стверджує, що французи не довіряють німцям у питаннях зовнішньої політики. Новий скандал може ще більше затьмарити стосунки між двома країнами. Зовсім недавно німці критикували Париж за те, що німецьких представників не було запрошено на врочисту церемонію з приводу 50-річчя десанту союзників у Нормандії. Французи ж критикували німців за те, що ті відкинули ідею пишної військової паради в Берліні на честь союзників, які восени цього року мають залишити німецьку землю. Як інформує газета, французька сторона не приховує занепокоєння щодо все глибшого бльокування Німеччини з Росією.

ІНІЦІЯТИВУ РОСІЙСЬКОГО президента Боріса Єльцина, спрямовану на національне замирення, підтримали його політичні противники — голова Конституційного суду Валерій Зоркін, колишній віцепрезидент Алєксандр Руцкой, лідер Комуністичної партії Росії Ґеннадій Зюганов та інші. В. Зоркін, коментуючи ініціятиву Б. Єльцина, закликав всіх громадян країни приєднатися до громадсько-політичного руху „Згода в ім'я Росії", оскільки це єдина можливість уникнути загибелі і розпаду Росії.

В РИЗІ НЕВІДОМІ злочинці застрілили голову банку реконструкції і розвитку Латвії Волдемара Селґу. Цей банк нещодавно звернув на себе увагу латвійської преси тим, що дав ґарантію на суму чотири з половиною біл. дол. для однієї фінської фірми на купівлю нею осмію-187. Стало відомо, що в лютому цього року фінській стороні росіяни запропонували придбати 32.9 кілограма цього ізотопу ціною 64.450 дол. за один грам. Західні газети пишуть, що фінські партнери мали якесь підозріння щодо керівників названого латвійського банку і звернулися в Інтерполь. В Литві тим більше усі здивовані такими грандіозними зобов'язаннями банку, який займає скромне місце в четвертій десятці комерційних організацій країни.

СЛУЖБИ БЕЗПЕКИ Західньої і Східньої Европи об'єднують сили для боротьби з контрабандним вевезенням ядерних матеріялів з країн, що входили колись до складу Совєтського Союзу. Згідно з даними Інтерполю, тільки в Німеччині за останні два роки зареєстровано 350 випадків нелеґального експорту плютонію з Росії. Тепер Інтерполь вивчає обставини 30 найбільш поважних випадків контрабандних перевезень радіоактивних речовин. Серед них — крадіжка 250 грамів урану з фабрики в російському місті Ґлазові, 123 грамів урану з Чорнобильської атомової електростанції в жовтні минулого року і до кілограму урану з Казахстану.

КИПРСЬКИЙ НАФТОВИЙ танкер, який загорівся від зудару з іншим вантажним кораблем у Босфорській протоці вночі з 13-го на 14-те березня, продовжує горіти в акваторії Чорного моря, поблизу Стамбулю, куди його було відтягнуто для гасіння пожежі. Радіо Анкари запевнило, що загрози для десятимільйонового Стамбулю не існує, однак нафта, витікаючи з танкера, забруднює води Босфору.

УВУ співпрацює з Ліхтенштайном

Мюнхен, Німеччина (УВУ). — У днях від 9-го до 13-го березня ц. р. головний секретар Українського Вільного Університету в Мюнхені д-р Микола Шафовал відбув службову поїздку до Вадуц, столиці князівства Ліхтенштайн, та до Цюріху.

У Вадуці д-р Шафовал провів ряд ділових розмов з представниками князівського ліхтинштайнського уряду у справах вищої освіти та відбудови Сходу Европи, як також зустрічався з представниками вищої культурної ради та Фундації Петером Кайзером. На особливу згадку заслуговують два засідання з д-ром Реґіною Ербентраут, кураторкою Фунадції ім. Івана Зотова-М'ясоїда, що зберігає мистецький спадок цього українського маляра з Полтави. Д-р Шафовал співпрацює від довшого часу з цією фундацією, що приготовляє виставку праць Зотова-М'ясоїда й видання монографії.

Також відбулася зустріч з бароном Едвардом фон Фальц-Файном, нащадком землевласників-засновників „Асканії нової", що зберігає архів цього важливого заповідника степової України.

У Цюріху д-р Шафовал відвідав місцевий університет та завершив підготову участи УВУ в Українському Місяці, що проходитиме від 22-го вересня до 29-го жовтня ц. р.

Помер інж. Р. Раковський

Ню Йорк. — Тут у п'ятницю, 18-го березня 1994 року, після 95 років туземного життя Господь покликав на вічний спочинок інж. Романа Раковського, відомого кооператора і громадського діяча в Україні та на поселенні.

Св. п. Р. Раковський

Інж. Р. Раковський народився 25-го квітня 1899 року в Сокалі, Галичина, у священичій родині о. Йосифа. Середню освіту розпочав у Станиславові та через воєнну хуртовину іспит зрілости довелося здавати у Відні. Вищі студії закінчив у Празі. Повернувшись на рідні землі, працював ревізором й інспектором та референтом виробничої кооперації при Ревізійному Союзі Українських Кооператив у Львові. Він також був головним директором кооперативної фабрики „Суспільний Промисл" у Львові. На іміґрації в Німеччині та ЗСА постійно писав статті на економічні та кооперативні теми. Він — основник і довголітній директор першої Української Федеральної Кооперативи „Самопоміч" у ЗСА в Ню Йорку.

Тіло покійного спочиває у похоронному заведенні Петра Яреми в Ню Йорку, де була відправлена Панахида у понеділок, 21-го березня, о год. 7.30 вечора. Похорон у вівторок, 22-го березня, з цекви св. Юра в Ню Йорку, а звідти на український православний цвинтар св. Андрія Первозванного в Савт Бавнд Бруку, Н. Дж.

ПРАВИЛЬНИЙ ТЕЛЕФОН

У повідомленні українського консуляту в Ню Йорку на першій сторінці „Свободи" з 19-го березня слід виправити число телефону на (212) 371-5690.

В. Скрипка виставлятиме в ґалерії „Хризанта"

Джерзі Ситі, Н. Дж. (О. Кузьмович). — Валерій Скрипка вже добре відомий у чужинецьких мистецьких колах, як і в Україні, тепер вперше виставлятиме свої твори в українській ґалерії Ню Йорку і з того приводу заходить до редакції „Свободи" враз із власницею ґалерії Хризантою Камінською, щоб дати деякі інформації про себе для українських читачів.

В. Скрипка в редакції „Свободи"

Як довідуємося від молодого ще віком художника, він має вже за собою 26 групових виставок, дослівно по цілому світі. У списку, який представляє, бачимо 11 республіканських виставок у Києві від 1986 до 1993 року, дві союзові в Москві, дві у Франції, шість в Японії, одну в Швеції, а також дві в Канаді. В останньому році відбулася його перша ретроспективна виставка в університеті Бакнелл, де він показав біля 20 своїх праць.

Художник приносить зі собою до редакції каталоги, як також цілий альбом світлин своїх цікавих робіт, з яких одну ілюстрацію до „Розритої могили" подаємо до розгляду читачів нашого щоденника.

В. Скрипка уродженець Запоріжжя, закінчив мистецьке училище в Дніпропетровському, а відтак в Києві Інститут Мистецтва, де був учнем Миколи Стороженка. Належить до молодого покоління художників України, яке увійшло в мистецтво у складний час кризи старих комуністич-

(Закінчення на стор. 3)

SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holydays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінгтоні:
(202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс)

Postmaster: Send adress changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку-$22.00, на 3 місяці-$12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси-$1.00
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріали. Незамовлені матеріали повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою.
За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Спір про демократію на Мадярщині

Кожна тепер усамостійнена, колишня комуністична країна має свої дуже різні клопоти. Найменше має їх Чехія, найбільше Україна. Але навіть Мадярщина з сяк-так упорядкованою вже економікою, наладнаним адміністраційним апаратом і добре зорганізованими торговельними зв'язками, головно з Австрією і Німеччиною, навіть вона не визволилася ще зовсім із тенет комунізму і не включилася на 100 відсотків у західній демократичний світ. У „Ню Йорк Таймсі" з 17-го березня ц. р. знаходимо інформацію з Будапешту під таким заголовком: „Тисячі демонструють в Мадярщині проти прогнання журналістів радіостанції". Читаємо, що уряд звільнив радіо-інформаторів, закинувши їм, що вони ширять комуністичну пропаґанду. Але, мабуть, вони стали настільки популярними, що 20,000 демонстрантів вимагали привернення тих журналістів на працю, таврувчи демократичний уряд, що він порушує демократичну свободу слова і право свобідної критики.

Нам тут важко займати рішуче будь-чию сторону у тамтешній ближче нам незнайомій ситуації. Але, здається, кожній із тих двох сторін — урядові і демонстрантам — можна дати трохи рації. У травні мають відбутися в Мадярщині парляментарні вибори. Якщо дійсно радіо-телевізійні журналісти фаворизують у своїх передачах комунізм, то уряд, стоячи на сторожі державно-демократичного ладу має не тільки право, а й обов'язок звільнити з праці журналістів, які є державними службовцями і діють на некористь державного ладу. Знову ж демонстранти — в даному випадку — інфільтровані комуністами чи комунофілами, у принципі мають рацію, що демократія не признає цензури говореного і друкованого слова. Це пригадує протест Міхаїла Ґорбачова проти заборони в Росії і діяльности Комуністичної партії, як антиконституційного акту і пригадує вимогу комуністів в Україні, які не задовольнилися перейменуванням себе на „соціялістів", а хотіли леґалізуватися під фірмою „комуністів", бо демократія не знає меж для партій. Відомо, що в Україні дійсно зареєстровано Комуністичну Партію України, члени якої воліють належати до України як Росії. А втім, коли вороги демократії покликаються на „демократичне право", то це казуїстика: використовується свободи демократії для її загирення.

Мадярщина впала жертвою російсько-комуністичного імперіялізму, який, „визволивши" Мадярщину з гітлерівської окупації після Другої світової війни, перетворив її у свого сателіта. Але генеральний секретар Комуністичної партії Мадярщини Імре Надь приєднався до дбайливо підготовлюваного революційного здвигу у 1956 році. Нікіта Хрущов здавив ту революцію танками, — Імре Надя заманили ніби для „переговорів" до совєтської військової квартири, арештували, вивезли до СССР і вбили. Щойно за Міхаїла Ґорбачова вдалося мадярським патріотам перевезти домовину Надя на Мадярщину і похоронити його, як національного героя. Мимоходом кажучи — Мадярщина, поруч із Польщею, традиційно католицька країна. Її найбільшою історичною пам'яткою є корона святого Степана. У Другій світовій війні цю корону вдалося перепачкувати до Америки, щоб не попала в руки нацистів; повернули її до Будапешту, коли відпала загроза загарбання її ворогами. Україна і Мадярщина зберігають дружні взаємини, які були би ще кращими, якби не інтриґи та просто диверсійні дії наших власних „мадяронів", незрілих синів Карпатської України. Мадярщина була з усіх країн европейського суходолу найдовше під неволею Туреччини. А втім — вона всеціло належить до західньоевропейського культурного світу і напевне зуміє визволитися від решток комуністичної спадщини.

Іван Овечко

БАГАТО ПИТАНЬ НАВКОЛО КРИМУ

Найперше питання: „Чи Крим належить до України?"

Це правда, що Крим став частиною Росії після того, як Катерина II забрала його від турків у 1783 році. Це правда також, що після большевицької революції Крим також став частиною Совєтського Союзу. Але правдою є й те, що в 1954 році за урядування Нікіти Хрущова в СССР Крим було приєднано до тодішньої Української ССР і в тому юридичному стані він і залишився до моменту розпаду СССР та проголошення самостійности і незалежної України. Отже, Крим — невід'ємна частина України. І згідно з усіма міжнародними законами й угодами, кордони кожної з усіх 15-ти колишніх совєтських республік, що проголосили свої акти самостійности й незалежности, мають бути респектовані. Тим більше, що в 1991 році 55 відс. кримських виборців проголосували за вихід України з СССР, за вільну Україну.

Друге питання: „Як же так сталося, що Крим став мов би окремою „державою в державі" зі своїм власним недавно обраним президентом?"

А сталося це тому, що в серпні 1991 року український парлямент у Києві під головуванням Л. Кравчука та за підтримкою комуністичної більшости в ньому (та й не без підтримки в цьому питанні й демократів) надав Кримові автономію, яку проімперські російські сили в Криму використали на те, щоб обрати собі промосковського президента Юрія Мєшкова, який уже запросив із Москви колишнього міністра економіки Росії Є. Сабурова на віцепрем'єра кримського уряду. Цей останній радо на це погодився, і це його рішення, як повідомляють, схвалено всіма російськими офіційними особами.

Третє питання: „А що ж далі?"

На це питання відповідає В. Власенко у своїй кореспонденції з Києва так: „Для того, щоб виплутатися сьогодні з цього лябіринту, необхідно перш за все відновити конституційний порядок у Криму, на територію якого покищо (цікаве це слово — „покищо" І. О.) поширюється суверенітет України. Треба відмінити прийняте рішення щодо Криму як таке, що суперечить Конституції України. І доки Крим залишається частиною території України, потрібно негайно визначити новий характер Кримської автономії і повноваження найвищого її представницького органу. Але ні в якому разі не погоджуватися на укладення двостороннього договору між Україною і Кримом, оскільки в такий спосіб ми самі ж визнаємо Крим суб'єктом міжнародного права. А як тільки таке трапиться, він у будь-який момент може відокремитися від України..."

Четверте питання: „Як же розпаношуються російські проімперські сили в Криму тепер?"

Незважаючи на те, що 24-го лютого ц. р. Верховна Рада України визначила статус Криму в такій більш-менш формі, як це радив вищезгаданий В. Власенко в кореспонденції з Києва, тоб то, що територія України, включно з територією Криму, є єдиною, неподільною... Крим не має відокремленого від України громадянства... Автономна Республіка Крим не може мати своїх військових формувань та грошової і фінансової системи... Крим не може вступати у політичні відносини з іншими державами і т. д., Ю. Мєшков назвав ту постанову українського парляменту „неграмотною з юридичної точки зору"... А ще перед тим голова Російського Т-ва Криму Анатолій Лос просто заявив, що „тут можлива війна" і ...„ніяких компромісів з Кравчуком і Україною не може бути". Інший також депутат кримського парляменту, Алєксандер Круґлов, що народився в Росії, заявив, що „слід вислати російська війська в Севастопіль, якщо потрібно для захоплення Криму". Він сказав, що справа вартує риску війни, тому що „ми постраждаємо менше від війни, ніж Україна"... А Валерій Авєркін, що також народжений у Росії та який допомагав Мєшкову виграти вибори на президента, маючи великий „биз-

(Закінчення на стор. 3)

Петро Часто

НЕ ПО-УКРАЇНСЬКИ

Мабуть, кожен із нас або чув від земляків, або й сам не один раз думав, що от Америка, бач, не любить України. Може й так, одначе „любить-не любить" — це категорії майже невловимі, іраціональні, до них годі підступитися зі звичайною логікою, а подруге — на даному відтинкові суєтного міжнародного життя і на вужчому терені платонічних українсько-американських взаємин набагато важливішою, ніж любов, є здатність розуміти одне одного. І тут справді можемо щиро пошкодувати, що, м'яко кажучи, далеко не всі американці розуміють нас, українців. А коли відкинути сантименти й ілюзії, якими ми так охоче самозасліплюємося, то стане очевидно, що пальців на двох руках цілком вистачить, щоб серед впливових американців полічити прихильників історичного і сучасного українства. Патрік Б'юкенен, Збігнєв Бжезінскі, сенатор ДеКонсіні, якоюсь мірою, в останні два роки, Генрі Кісінджер...

Хто ще? На цьому слові, відчуваю, не один читач захоче випростувати мій знак запитання й перетворити його в окличний — і добре зробить, адже кожен може запропонувати якийсь переконливий приклад зі свого життя або з діяльности своєї громади. Зрештою, і я ще щось додав би. Коли у соборі св. Юра отець Лев, через українське серце якого не тече ні краплі української крови, зі святою синівською пошаною вимовляє: „Наш український нарід...", то горло мені стискають сльози розчулення і вдячности Богові за нашу — всупереч усьому! — українську долю... Знаю ще професора-музикознавця Билла Нолла, американця з діда-прадіда. П'ять останніх років він більше часу мешкає в Києві, ніж у Бостоні, бездоганно володіє українською мовою, є автором блискучої монографії про наше кобзарство, а тепер пише книжку про народні музичні традиції усіх українських країв.

Ну, хто ще кого згадав? Авжеж — Джеймс Мейс! Але я свідомо не назвав його відразу, бо це — особливий випадок. Цей молодий американець спочатку подивився на Україну безпристрасними очима історика, однак Провидіння призначило йому для науки найчорнішу українську сторінку — великий голод 1932—33 років, ту немислиму, фантастичну жорстокість комунізму, сліди якої протягом кількох десятиліть ретельно ховалися не те що від американців, але й від самих українців. Саме тому науковий пошук Дж. Мейса є водночас міжнародним громадським подвигом — висліди цього пошуку адресовані суспільній свідомості обох країн. Вчений ряд років був виконавчим директором спеціяльної комісії Конґресу, довівши працю до оприлюднення вичерпного звіту. Сам він про це пише: „Слухання результатів нашої праці в американському Конґресі привернуло увагу до цієї проблеми американського народу, світової громадськости і певною мірою, хочу сподіватися, допомогло підняти завісу мовчання в Україні".

Бачите — „певною мірою"... Річ у тім, що в Україні осягнення голодового ґеноциду припало на нещасливий час після-комунізму — час загальної непевности, зневіри, скепсису, час домінування матеріяльних інтересів над інтелектуальними і духовними. Мати-батьківщина не рушить з місця, поки не збагне всіх обставин найбільшої на плянеті трагедії — знищення семи мільйонів своїх дітей. Дж. Мейс знову й знову їде в Україну, дорешти опановує українську мову й щоразу робить глибші висновки з української історії жорстокого XX сторіччя, ділячись своїми міркуваннями на сторінках київських газет. Остерігаючим дзвоном звучить його мудрий і мужній голос у парляментарному „Голосі України": Голод 32—33 років — то ціна втрати української державности, української самосвідомости у 20-их роках. Голодомор, на мій погляд, є вирішальним пунктом української історії". Дж. Мейс обстоює ідею організації міжнародного трибуналу, оскільки „голод — справді одна з найбільших трагедій, що їх пережила людська цивілізація протягом усього свого існування. Це був ґеноцид сталінського режиму проти народу України, проти елементів державности, які у 32—33 роках ще зберігалися на цій землі. Це був злочин кримінальний, злочин проти цілого народу, проти людства".

Дж. Мейс добре розуміє, як тяжко цю ідею зматеріялізувати — з огляду на те, що „більшість західніх радянологів вихована у традиційній схемі „общерусской" історії східних слов'ян і що „існує інерція міжнародної гуманітарної думки", у висліді якої „публікації на цю тему в західній пресі мають відверто проросійський характер". Тому Дж. Мейс пропонує на розгляд української громадськости ще два проєкти — організацію комісії українського парляменту з проблем голоду або ж заснування інституту ґеноциду. „Такий центр, — підкреслює Дж. Мейс, — може служити міжнародним координатором наукових зусиль за кордоном і водночас сприяти реінтеґрації українського наукового процесу у світовий".

Цілком тверезі думки позбавленого найменшого лукавства американця. Ба — замість скористатися з можливости глибшого порозуміння, простягнуту руку грубо відштовхують. Презентує Україну в цьому „антиподвигові" все те ж заспане, тупе й потворне мурло після-комунізму. „Ще одна ялова корова" — в такий спосіб дозволяє собі трактувати проєкти Дж. Мейса доктор історичних наук Іван Хміль в київській газеті „Демократична Україна" (з 12-го лютого) — тій самій, що досі зберегла і зовнішню подобу і дух „Радянської України", органу ЦК комуністичної Партії республіки. „Різні мейси протягом десятиліть коли й зверталися до історії України, то тільки виходячи з потреб холодної війни", — пише І. Хміль.

(Закінчення на стор. 3)

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

НЕВЖЕ НЕ МОЖНА КРАЩЕ?

У зв'язку зі завершенням перебудови будинку для Генерального Консуляту України в Ню Йорку та з нагоди приїзду і відвідин Президента України в Білому Домі, генеральний консул Віктор Крижанівський та Громадський комітет влаштували зустріч громадянства з Президентом Кравчуком в одній із заль Організації Об'єднаних Націй в Ню Йорку. Зустріч відбулася в суботу ввечері, 5-го березня цього року.

Відгук на розіслані запрошення був позитивний. Виявилося, що багато людей відмовилося з інших своїх плянів на той вечір і заплатило по 100 долярів від особи, щоб взяти участь у запланованій зустрічі. Якщо було б можна зміряти ступінь доброї волі чи навіть охоти цих людей допомогти чимсь Україні, то стрілка мірильного апарату сягала би верхів насичености добрими почуттями і бажаннями. Не змінили цього ані електронна перевірка кожної людини при вході до будинку, ані ставання в черги перед входом до залі зустрічі. Додавши до цього ще й те, що в цій великій громаді людей наявним була різноманітність професій і занять, включно з чималим числом молодих людей, тим більше наростало очікування чогось цікавого і корисного від цієї зустрічі.

Не для знеохоти ще нових представників молодої держави і не для того, щоб відстрашувати людей від громадської праці, для якої ніколи не досить рук, в інтересі громади все таки треба висловити деякі завваги чи поставити деякі питання у зв'язку з переведенням цього вечора.

Питання, яке насувалося авторові цих рядків і багатьом його співрозмовникам того вечора було дуже просте: невже не можна було потрактувати прибулих на зустріч людей з більшою увагою? Як і можна було сподіватися, був на цьому вечорі приблизно сімхвилинний виступ Президента Л. Кравчука, який поінформував присутніх про його і його делеґації продуктивні зустрічі з президентом Биллом Клінтоном та іншими важливими вашінґтонськими офіційними й неофіційними людьми. Висловивши подяку діяспорі за її допомогу, він заявив свою впевненість в тому, що під гаслом „Борітеся, поборете!" Україна вийде переможно з сучасного трудного положення. З виступу було ясно, що Президент Кравчук має дар вміло висловлювати думки і ставити речі в перспективу. Крім цього виступу, десь, мабуть при вході на залю, з'явилася була на коротку хвилю молода учасниця Зимових Олімпійських Ігор Оксана Баюл, але, мабуть, дуже незначна частина людей мала змогу її побачити.

Прикро, що не було на цьому вечорі того, що могло бути. Наприклад, генеральний консул Крижанівський міг написати собі слова привіту, а не імпровізувати, поминувши притому представити крім Президента Кравчука також інших дипломатів, українських і неукраїнських, та видніших з-поміж запрошених гостей. А так, біля мене в один час стояв мужчина в ярмулці, який пробував ставати навшпиньки, щоб побачити на низькому подіюмі Президента Кравчука. Його дружина, значно нижча, пробувала робити те саме, мабуть, без успіху. Але ніхто цих, очевидно, запрошених гостей не представив і не привітав та не вможливив їм привітатися з Президентом Кравчуком. Скільки було інших таких гостей і хто вони — невідомо.

На мою думку, треба і можна було попросити сеньйора, активного в українській громаді,— ред. Івана Кедрина, щоб привітав Президента Кравчука і його делеґацію від діяспори і в двох-трьох хвилинах поставити питання чи щось істотного сказати, так як він це вміє робити. Можна і треба було попросити когось з молодих людей, яким добігає тридцятка, а які вже встигли увійти в професійне життя чи почати академічну кар'єру в ЗСА. Всім нам варто було почути голос цих молодих людей, а було їх чимало на цій зустрічі. Здавалося б, що й представникам України варто плекати добрі відносини з новою зміною діяспори. А втім, якщо би був Президент Кравчук почув такі дво-чи трихвилинні виступи, то він у своєму виступі міг взяти до уваги ті голоси. Можна думати, що з цього могли скористати і ми, і Президент Кравчук та його делеґація.

Ніхто не може сказати, що для таких дво-трихвилинних виступів не було часу. Точно навпаки. Щоб заповнити довготривалу перерву, хтось розпочав спів „Многая літа". Люди підхопили і проспівали многоліттєвіє, але не відомо кому. Україні? Президентові Кравчукові? Останнього в той час вже, мабуть, не було на залі. Після ще деякої перерви хтось розпочав спів українського національного гимну. Це створило немудру ситуацію, бо велика кількість людей, мабуть більшість, раптом не знали, що робити з чарками вина в руках. Столів поблизу не було, а ставити чарку на підлогу серед гущі людей так само нерозумно, як співати гимн з вином у руках.

Багато присутніх, може більшість, в цей час вечора вже відчувала якусь неу-

(Закінчення на стор. 3)

Віктор Батюк

ЗАПОВІТАМИ ШЕВЧЕНКА ВСТАЄ УКРАЇНА

I

На весні 7-го березня 1814 року, майже 180 років тому, не в ошатному палаці, а в селянській убогій хатині Григорія Шевченка в Моринцях знайшлася і подала перший голос дитина, наречена Тарасом. Тут, і в сусідній Кирилівці промайне раннє дитинство поета, що своїм полум'яним словом возвеличить і злютує українську націю, яка на початку минулого століття, здавалось, була приречена на виродження і знищення зі сторінок історії.

Хто з нас не знає страдницького і подвижницького життєпису Тараса Шевченка? Кріпацький парубійко, що потрапив в услужіння панові Енґельгардтові із своїм неперебутнім талантом в далекому Петербурзі пробив собі дорогу до художньої освіти в училищі Ширяєва, розписував інтер'єри петербурзьких театрів, а білими ясними ночами змальовував статуї у Літньому саду. Тут доля звела його з малярем Сошенком, який з друзями-художниками викупив Шевченка з кріпацької неволі, коли поетові було 24 роки. Поет набув жаданої волі і можливости навчатися у академії мистецтв.

Та менше дев'яти років тривала Шевченкова відносна воля. 4-го квітня 1847 року його, вже відомого поета, заарештовують і висилають, як виявилось, на 10 довгих років. Але це виявилось згодом. Хто ж читав щоденник поета, той знає, що висилка та була безтерміновою і тому гнітила чи не найбільше. Поет не знав, чи побачить ще колись омріяну Україну, а інколи йому здавалось, що там, в азіятських пісках, і спиниться його безталанне життя, і ця думка рвала йому серце.

Своєрідним визнанням його поетичної і художньої обдарованости і впливу був присуд, дописаний на вирокові царською рукою: „Вислати з забороною писати і малювати". Після повернення із заслання поет прожив неповних чотири роки. Ось чому, так гірко звучали його слова про своє життя: „В неволі тяжко, хоча й волі, сказать по правді, не було" Яка гірка доля людини, коли вона має з свого життя тільки кілька років віддати осоружній в'язниці. Але ж наскільки трагічніша доля нашого народного генія, який з 47 років життя лише трохи більше 13-ти був відносно вільною людиною.

Увібравши в себе з дитинства скарби народної пісенної спадщини, пропустивши крізь своє вразливе серце картини буття поневоленого народу, зіставляючи історичну славу своєї Вітчизни з її під'яремною дійсністю, молодий Шевченко, що рано втратив батька і матір, всією душею, усім єством беззастережно полюбив „свою Україну убогу", присягнув їй на вірність своїм життям. І не було такої сили, такої кари, такої заборони, які б зупинили його від найвищого покликання — синівського служіння майбутньому України.

Зіставлення славного минулого і ганебного сьогоденного поетові животіння на козацьких степах мордувало, не давало Тарасові спокою.

Зненацька його життям заволоділа сила, більш за нього, сила синівської відданости, патріотичного покликання. У далекому Петербурзі і в ще віддаленішій прикаспійській пустелі його голосом промовляла рідна сторона, славні сини української історії, і нещасні сучасниці — матері, сестри, ошукані покритки, що уособлювали долю сплюженої і сплюндрованої України — страшної руїни колись славної козацької країни — „Pays du cosaques", як вона позначалась на мапах XVII сторіччя.

Гірко було дивитися на покірну закріпачену землю, не видно було жодного просвіту. Минулось славнеє козацтво. Виривались розпачливі слова:

Не вернуться сподівані
Не вернеться воля,
Не вернуться запорожці,
Не встануть гетьмани,
Не покриють Україну
Червоні жупани!

Не було іншого способу боронити Вітчизну, і Шевченко обертає на зброю рідне слово. „На сторожі коло їх (братів німих) поставлю слово", — каже поет. Зброя іржавіє, людина переходить життям, а полум'яне слово Тарасове живе — і палить своєю чистотою і пристрастю.

„Слово меча сильніше" — в безпросвітній темноті царату засіяло натхненне поетове окровення, і сталося диво. Люди побачили себе людьми, відчули власну силу і славу рідного краю. Так заклопотані і прибиті щоденними потребами віруючі, спорудивши власноручно храм, бувають вражені чудотворним діянням своєї праці.

Шевченко самотужки звів величний незнищенний собор української народної духовности, в який досить увійти бодай раз, щоб причаститися магнетизму патріотичних поривань, бути враженим чистотою національних святинь, увібрати в душу непогасний вогонь щирої пристрасти, підхопити минущою істотою непроминальну суть історичного буття власного народу. Поет спорудив величний монумент віри, Шевченкова творчість і Шевченкове життя зформували нашу націю як історично активну силу. Це сталося не зразу, не в один день. Цей процес вічний, він відбувається постійно, протягом життя поколінь, він діє у нас на очах.

Продовження буде.

Багато...

(Закінчення зі стор. 2)

нес" у Симферополі, вважає, що Росія має право наступництва на кол. совєтській території і каже: „Наша ідея є така, що держава Росія, яка називалася Совєтським Союзом протягом 70 літ, мусить бути відновлена"... Усі ці дані беремо з великої статті у „Вол Стріт Джорнел" авторства Клавдії Розет п. з. „Кримські прагнення до незалежности можуть підпалити українську бочку пороху". І всі ці розпаношування російських проімперських сил у Криму не віщують нічого доброго.

І п'яте питання: „Чи потрібний Україні Крим? Чи Крим вартий української крови?"

Як відомо, із 400,000 кримських татар, висланих у 40-их роках з наказу Сталіна в Середню Азію, 250, 000 повернулися назад у Крим, а серед них і татарський лідер Мустафа Семілоглу відповідає на те питання так: „Якщо Україна хоче залишитися незалежною, самостійною державою, вона мусить боротися за Крим". Згідно з „Вол Стріт Джорнел", українське етнічне населення Криму з ним погоджується. А Юрій Ільїн, голова севастопольського відділу Українського Культурного Т-ва, сказав: „Ситуація дуже подібна до тієї, що була напередодні Другої світової війни, коли Захід не зумів зупинити Гітлера..."

Щождо самого питання „Чи потрібний Україні Крим?", то його ще ніде офіційно не ставлено, отже і відповідей на нього покищо (так, покищо!) не чути. І ми його торкнулися лише для того, щоб його завчасно чи вчасно порушити, щоб не було запізно. А що таке питання може стати актуальним у нашій політиці й публіцистиці, нам нема чого сумніватися. Адже постало було питання, чи Україні потрібна її половина Чорноморської фльоти, а чи краще позбутися її, продавши її Росії, заки вона її сама не забере? Адже постало питання, чи потрібні Україні нуклеарні ракети, чи віддати їх Росії та отримати якесь паливо за те?.. У нашій пресі на батьківщині й у діяспорі на ті питання були позитивні і неґативні відповіді. Нарешті, в українському Уряді перемогли позитивного роду міркування, хоч у першому випадку, це коштувало посади міністра оборони генералові-патріотові К. Морозову... А для того, щоб „обґрунтувати" ті вирішення про продаж української частини Чорноморської фльоти, говорилося і про непридатність старих кораблів, і про потребу великих сум грошей для утримання фльоти... А якщо так, то пощо ті кораблі потрібні Росії, якщо вони такі старі й непридатні? Також „обґрунтували" необхідність передати нуклеарну зброю Росії, бо, вона, та зброя, мовляв, уже дуже застаріла та й користи з неї для України нема, бо все одно „кнопки"-ґудзики від неї знаходяться десь у Москві...так, нібн в Україні нема спеціялістів, які могли б ті „кнопки"-ґудзики „українізувати"... Коротко кажучи, коли хтось щось намірився зробити, то „обґрунтування" того завжди знайдеться...

Було б дуже сумно, якщо не трагічно, якби й на питання „Чи потрібний Україні Крим?" знайшлося б у когось „обґрунтування", що ні, він Україні непотрібний, то й не варто ризикувати боротьбою за нього. А пізніше те саме й щодо Донбасу, Закарпаття...

Невже...

(Закінчення зі стор. 2)

вагу до запрошених людей доброї волі. На такому тлі, приблизно 20 хвилин перед закінченням вечора, д-р Степан Ворох, через голосник, який заглушував присутніх на залі, повторно закликав присутніх, щоб вони на сплату мортґеджу консулярного будинку давали не по сотці, а по тисячці. Через той же заглушаючий голосник д-р Ворох почав закликати людей, щоб вони вже виходили з залі, бо за перетягнений час за залю треба буде додатково платити.

Треба, од к, сказати, що дві групи людей вив'язувалися на цьому вечорі справно з своїх обов'язків. Плечисті і мускулисті люди з охорони Президен а вміло й успішно видобули його з облягаючої людської гущі, а група інших людей, що наливали людям вино в чарки, робили це вміло і зручно. В обидвох групах цих людей видно було професійність.

Осип Данко,
Ню Гейвен, Конн.

ПОДЯКА І ЗВЕРНЕННЯ

Дякуємо вам за вашу пожертву. Ваша стійка допомога і пожертви уможливлюють нам дальше вести працю в обороні Івана Дем'янюка. Помимо важких перепон, постепенно маємо успіхи.

У четвер, 24-го лютого 1994 року, 15 суддів Федерального апеляційного суду 6-ої округи в Синсиннаті відмовилися другий раз переглянути попереднє рішення зроблене трома суддями цього самого суду 17-го листопада 1993, в якім вони прийшли до висновку, що Бюро спеціяльних інвестиґацій (ОСІ) допустилося обману, коли затримало додаткові інформації, які можна було використати у боротьбі з рішенням передачі І. Дем'янюка на суд до Ізраїля за звинувачення у воєнних злочинах. Карл Стерн з ОСІ сказав, що ОСІ наперед перестудіює рішення апеляційного суду поки прийде до заключення, чи справу оспорювати ще раз і подавати ще один відклик — це буде вже третій раз — до Верховного суду ЗСА.

В грудні 1993 року у своїх спробах підготовити ґрунт для депортації Дем'янюка з Америки, Департамент справедливости ЗСА зажадав від федерального судді Франка Баттісті потвердження рішення зробленого ним ще в 1981 році, яке позбавило Дем'янюка його американського громадянства (хочуть, щоби він другий раз повторив рішення з 1981 року).

Адвокати з Уряду федерального громадського оборонця в Клівленді, які боронили Дем'янюка перед апеляційним судом 6-ої округи, були знову іменовані боронити його перед суддею Баттісті. Громадські адвокати (для бідних), яким платить Уряд, мотивують оборону тим, що рішення суду 6-ої округи повинно вистачити, щоби звільнити Дем'янюка від оскарження і відновити йому громадянство ЗСА. Передбачається, що рішення в тій справі буде зроблене незабаром. Вміжчасі Департамент справедливости обіцяв не діяти поки не буде кінцевого рішення Баттісті.

Ми мусіли погодитися на громадського оборонця, бо маємо гори незаплачених боргів з минулого, а жодні американські адвокати не хочуть брати справи „про боно" — задармо.

Як завжди, ваша пожертва є дуже потрібна, за яку ми вам глибоко вдячні.

З вдячністю і пошаною до вас,
Едвард Нишник
Іван Дем'янюк, мол.

John Demjanjuk Defense Fund
P.O.Box 44449
Brooklyn, Ohio 44144-0449.

Не по-українськи

(Закінчення зі стор. 2)

Читаючи цю нісенітницю, я не вірив своїм очам і кортіло з огиди відкинути ту газету. Однак, що ж усе таки стоїть за цією „історичною аналізою"? Виявляється, ось що: І. Хміль особисто знайомий з Дж. Мейсом: „Це було в Гарвардському університеті, який я відвідав, перебуваючи у ЗСА в складі делеґації Української РСР на сесії Генеральної асамблеї ООН. Мені тоді його (тобто Дж. Мейса — П. Ч.)відрекомендували як дослідника, який щойно написав дисертацію про голод в Україні 32—33 років. Публічно я відповів йому за офіційною версією, що побутувала у нас... Однак після загальної розмови ми продовжували її сам-на-сам, і я підкреслено сказав йому: 'Молодий чоловіче, голод був, я сам ледь не став його жертвою. Та якого дідька вам до того?' "

Що на це можна сказати? Маємо перед собою взірець вкрай зіпсованої комунізмом людини, яка там, де треба червоніти від сорому, хизується, що відповіла кришталево чесному Дж. Мейсові „за офіційною версією" — тобто І. Хміль продовжував брехати, нібито голоду в Україні не було. В розмові ж наодинці, щоб не виглядати неуком, він, звичайно, мусів визнати факт голоду, але як? „Я сам ледь не став його жертвою". Розумієте — такий був голод, що доктор І. Хміль „ледь" не вмер! А якщо не вмер, то й голод, значить, був не такий уже й страшний. Ні, недаремно цього демагога брали до складу „делеґації Української РСР"!

Хотілося б вірити, що цей приклад — єдиний на цілу Україну. Не може ж бути, щоб усі українці до тієї міри „захмеліли", що втратили найголовнішу прикмету нашої ментальности — м'якість, делікатність, толерантність щодо інших народів. Але коли навіть припустити, що І. Хміль — рідкісний, вийнятковий екземпляр, то і його одного досить, щоб побачити, чому нас американці „не люблять". Страшно стає за українську історичну науку, яку „розвивають" подібні доктори, і за українських студентів, яких вчить цей змімікрований осколок комунізму.

В. Скрипка...

(Закінчення зі стор. 1)

Ілюстрація В. Скрипки до „Розритої могили" Т. Шевченка.

них ідеалів, а вже профанації нових. Як син художника Анатолія Скрипки і матері-дизайнера ріс змалечку у мистецькій атмосфері, яка вплинула на його творчість.

У розмові в редакції художник старається нам вияснити шляхи своєї творчости, які не дуже усім зрозумілі.

Однозначно його стиль окреслити неможливо. Це складна симбіоза клясичного і авангарду. Художник поєднує кубізм (живописний простір), супрематизм (лінію і простір) і футуризм (енерґетику). По суті, мистець не творить композицію, а моделює всесвіт, дає власну інтерпретацію, своє філософське вияснення стану самотности, поняття любови, добра, стосунків між людиною і її чуттєвим світом, сповненим апокаліптичного „начала".

На підставі картин його роботи можна сміло сказати, що це художник, якого твори не є розраховані на масового глядача, призначеного до реалістичних, гладких рисунків.

„Носталгія", „Сни в пустелі", „Подарунок у вигляді чорної кульбаби", „Ранок носталгійного дня", „Мелодія самотности і тиші", „З'ява червоного коня", „Червоний кіт мого дитинства", „Благословення" — ось назви картин В. Скрипки які вказують вже самі на духове і філософське шукання автора. Це немов ціла поема філософська про суть життя і смерти, про любов, добро і зло. Може треба б В. Скрипку і назвати філософом в мистецтві?

Велике число виставок його творів і закуплення їх до приватних збірок чужинецьких любителів мистецтва вказує на те, що художник визначається справжнім талантом. У квітневому числі відомого в Ню Йорку місячника „Арт Спік" буде вміщена рецензія на творчість В. Скрипки, світлина його твору і повідомлення про відкриття виставки в ґалерії „Хризанта", як інформує нас Х. Камінська. Виставка в ґалерії буде відкрита в неділю, 27-го березня, о год. 1-ій по полудні та триватиме до кінця квітня.

На запитання про дальші пляни, В. Скрипка відповідає, що думає і тут надалі працювати творчо. Він з дружиною, яка є журналісткою, перебуває в ЗСА вже пів року і В. Скрипка зі зворушенням каже, що це перебування улегшили йому тутешні земляки, а особливо Оксана Радиш зі сином, д-р Лариса Онишкевич і Х. Камінська- Гентиш.

Ґалерія „Хризанта" міститься при 98 Друга авеню в Ню Йорку у домівці „Самопомочі".

КИЇВ. — Українська Правнича Фундація та Університет „Києво-Могилянська Академія" стали засновниками Українського Центру Правничих Студій. Мета його — підготова висококваліфікованих правників для наукових та навчальних закладів, здійснення фундаментальних і прикладних досліджень у галузі держави і права. Передбачено дві форми Навчання: програма підвищення кваліфікації правників та трирічна програма для осіб з вищою освітою. Український Центр Правничих Судій діятиме при Університеті „Києво-Могилянська Академія".

ПРО НАМІР ВЖИТИ усіх необхідних заходів для того, щоб не допустити перебування в Чеській Республіці голови Ліберально-демократичної партії Росії Владіміра Жириновського заявив міністер внутрішніх справ Чехії Ян Румл.

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу
НЮАРК, Н. Дж.

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

відбудуться

в неділю 27-го березня 1994 р., о год. 1-ій по пол.
в залі школи св. Івана Хрестителя
746 Sanford Avenue, Newark, N.J.

У загальних зборах зобов'язані взяти участь, з рішаючим правом голосу: Члени Управи Окружного Комітету, Конвенційні Делеґати, та по два делеґати наступних Відділів

14, 27, 37, 76, 133, 142, 172, 214, 234, 306, 322, 340, 371, 459, 490

Гостей, Членів Українського Народного Союзу радо вітаємо

ПРОГРАМА НАРАД:

1. Відкриття і схвалення порядку нарад
2. Ствердження правосильности зборів
3. Вибір Президії
4. Відчитання і прийняття протоколу з попередніх Загальних Зборів
5. Звіти уступаючої Управи і Контрольної Комісії
6. Дискусія над звітами і їх прийняття
7. Вибір нової Управи
8. Слово заступника головного предсідника УНСоюзу д-ра НЕСТОРА ОЛЕСНИЦЬКОГО
9. Плян праці на біжучий рік
10. Внески і запити
11. Закриття Загальних Зборів

У нарадах візьмуть участь:

д-р Нестор Олесницький,
заст. гол. предсідника УНС

Андрій Кейбіда, **головний радний УНС**

За УПРАВУ ОКРУГИ:

Роман Я. Пиндус, голова — **Ярослав Леськів, заст. голови**
Марко Дацківський, секретар — **Володимир Боярський, касир**

Ділимося сумною вісткою з рідними, приятелями і знайомими, що у п'ятницю 18-го березня 1994 р. відійшов у вічність на 95-му році життя наш найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО, ДІДЬО, ПРАДІДЬО, СТРИЙКО, ВУЙКО і БРАТ

бл. п. інж.

РОМАН РАКОВСЬКИЙ

заслужений громадський діяч в Україні, основник та довголітній директор першої української кредитівки „Самопоміч" в Америці.

ПАНАХИДА відбулася у понеділок 21-го березня 1994 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Петра Яреми, 129 Е. 7-ма вул. в Ню Йорку.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ у вівторок о год. 9:30 ранку з церкви св. Юра в Н. Й. на цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

Залишені в глибокому смутку:
дружина — ЛЮБА
сини — ІГОР з дружиною ЗІНОЮ
— ЯРОПОЛК
внуки — ІГОР мол. з дружиною КСЕНЕЮ
— ЮРІЙ з дружиною ОЛЕЮ
— АНДРІЙ з дружиною РОМОЮ
— АЛЕКСАНДЕР з дружиною ЛЕСЕЮ
— АДЕМАР
правнуки — МАТЕЙ
— ВІКТОРІЯ
— НАТАЛКА
— ДІЯНА
— ПЕТРУСЬ
— СОФІЙКА
— ЛУКА
сестра — ОКСАНА в Україні
родини — КАРАТНИЦЬКИХ,
— КРУШЕЛЬНИЦЬКИХ,
ПАСЛАВСЬКИХ,
— ОНУФЕРКІВ
братова — НІНА РАКОВСЬКА з родиною
кузинки — ВІРА ДАНИЦЬ
— МАРІЯ РАКОВСЬКА з родиною
та близька і дальша родина в Канаді, Америці і Україні.

Замість квітів на свіжу могилу Романа родина просить складати пожертви на:
1. Допомогу сиротам в Україні;
2. Суспільну Службу Комбатантів;
3. Український Музей в Ню Йорку.

У ПЕРШУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ у ВІЧНІСТЬ нашого найдорожчого і незабутнього МУЖА, БАТЬКА і СТРИЯ

св. п. д-р мед.

ВОЛОДИМИРА ОЛЕГА СЕМКОВА

була відслужена заупокійна

СЛУЖБА БОЖА

в суботу, 19-го березня 1994 р. о год. 7-ій вечора
в українській католицькій церкві св. Петра і Павла в Spring Valley, N.Y.

До участи в молитвах за спокій душі покійного просять:
родина

ПОДЯКА

З волі Всевишнього дня 23-го жовтня 1993 року відійшов у вічність наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ і БРАТ

бл. п.

ОСТАП ПОГОРЕЦЬКИЙ

Щира подяка о. Іванові Кащакові, пароохові української католицької церкви св. Володимира в Гемпстеді, Н. Й., за відправлення Парастасів, Панахид, Заупокійної Служби Божої та останньої Похоронної Відправи на українському православному цвинтарі св. Андрея в С. Бавнд Бруку, Н. Дж., як рівно ж за його кількакратні відвідини і слова розради під час тяжкої недуги покійного.

Велике спасибі Катерині Мицьо і Марії Оленець за їх прощальні слова від 42-го відділу ООЧСУ і хору церкви св. Володимира, як також членам хору „Думка" і диригентові Василеві Гречинському за відспівання панахиди за покійного в похоронному заведенні І. Сенка в Гемпстед, Н. Й.

Дякуємо щиро всім, що прислали безліч вінків і букетів квітів, жертвували на святі літургії та склали датки на відбудову церков у місті Бучач, Україна.

КВІТИ ПРИСЛАЛИ:

Ярослав і Марія Копистянські; Тарас і Ксеня Колотило; Артур, Ліда і Оксана Белендюк; Петро і Люба Сакала; Іван та Ірена Ткачук; Галина, Леся і Надя Голубович; Теодора Лучанська, 42-ий відділ ООЧСУ; California Ave. School staff,; Jack and Diane Cavanagh; Ed and Anita Perry; Lou and Faye Santangelo; Mary Lou and Bill Arsenault; JoAnn Butler; Michael and Danna Birnbaum; Robert Broccolo; Allen and Joyce Kadish; Alvin J. Chorney and family; Chester Security Co.; Sjorgen family; The Hip Pickles; Manhattan Store Interiors office staff; Uniondale Schools Secretaries Assoc.; All American Transport Co.; Friday Night Social Club; Edwin and Joyce Conzalez; Morris Markowitz and family.

ПОЖЕРТВИ НА СЛУЖБИ БОЖІ:

Ілько і Марія Цьопик, Володимир Атлас, родина Рій, Тарас і Марія Вакулинські, родина Лектей, Софія Петиш, Йосиф і Анна Хома, Микола і Ольга Кравець, Марія Бродило, родина Шпачинських, Орест і Орися Дацків, Стефанія Миланчук Роман і Ольга Гасцькі, Юрій Штогрин з родиною, Володимир і Ліда Данилюк, родина Гірняк, Мирослав і Марта Ломаґа, Вірджінія Вовк, Павло Данилів, родина Савчук, Ольга Савицька, Люда Набока, Павло Коваль і родина, Roslyn Brieloff, Graham family, Rosemary Blum, Olga Crow, Dr Walter Baron and family, Lous Butera and family, James and Linda Holinski, George Drance and family, Pete and Terry Giambrone, Joan Gerner, Barbara Freidel, Mary Louise Malone, Patricia Sullivan, William Egan, Sally Falcone, Paulette Mandarino, John and Valery Cowan, Wanda Aquilina, Tim and Debbie Pappas, Sylvia Fishman, Dorothy Cavanagh, Reuther family, Mary Bishko, Michael and Danna Birnbaum, Karen Krummel, David Clark, Donna Lang, Susan Katulka, William Lloyd and family, John Legnadier, Fran DiDomenick, Michael J. Allegra, Ethel Hoenig, Ann Heller, Michael and Louse Malanchuk, Ken Towns, Jack Diane and John Cavanagh, Catherine Carey, Susan Larichette and family, Ellis family, Catherine Meaghan, Anthony and Gina Magodaro, Paul Marconi and family, Tony and Carmella Fineo, Phil and Grace Curry, John and Elsa Ilenko, Joann McKeller, Loretta Damiani, Tamara Strel, Cathy Tweitman, Barbara Glim, Carol Carbonaro.

ДАТКИ НА ЦЕРКВИ В БУЧАЧІ, УКРАЇНА — 2,875 дол.

по 200 дол. — **Мирослав і Марта Ломаґа, Юрій та Іванна Солтис;**
по 150 дол. — **Борис і Катерина Онуфрійчук;**
по 100 дол. — **Артур і Ліда Белендюк, Володимир і Ліда Данилюк;** Alvin and Phyllis Katz;
по 50 дол. — **Михайло і Ліда Белендюк, Марія Бродило, Орест і Орися Дацків, Едвард і Ольга Кухар, Люда Набока, Михайло і Люба Мотуз, Володимир і Богданна Слиш,** Jack and Diane Cavanagh, David and Carol Edkins, Nicholas and Olga Krawetz, Nikki Tomasek, Lucas M. Valentino;
по 40 дол. — **Роман і Олена Підгорецькі, Горст і Катя Тіц;**
по 30 дол. — **Володимир і Параскевія Шпачинські;**
по 25 дол. — **Марія Вуд, Роман і Ольга Гасцькі, Роман і Валентина Лисняк, Юрій і Ольга Патерняк,** Loren Reikert;
по 20 дол. — **Павло Данилів, Дмитро і Марія Жеґрай, Мирон Гірняк, Петро Грищук, Стефан і Марія Коханівські, Роман і Марія Оленець, Дарія Оріховська, Ігор і Зіна Раковські, Борис Сігней,** Rudy and Heidie Neger, Michael and Louise Malanchuk, Paul and Mildred Zapryluk;
по 15 дол. — **Леся Ґураль;**
по 10 дол. — **родина Барняк, Василь і Стефанія Горинь, Зеновія Зарицька, родина Ільницьких, Володимир Коваль, Ольга Коваль, Стефан Кулинич, Микола Курчак, Анна Малиняк, Мирон і Катерина Мицьо, Михайло і Марія Рій, Іван і Марта Шклярук, Михайло Щерба,** Sharon Griggs, Alan and Muriel Friedman;
по 5 дол. — **Ігор і Лариса Гнига, Василь і Юлія Захарія;**
335 дол. — Uniondale H.S., Uniondale, N.Y.
260 дол. — Nynex Co.;
170 дол. — Lilco Co., Bellmore, NY;

Висловлюємо нашу сердечну подяку всім рідним, приятелям і знайомим, які брали участь у похоронних відправах, висловлювали щирі співчуття, як рівно ж тим, що з'їхалися 4-го грудня 1993 року, щоб спом'янути покійного в сороковий день після його смерти. Хай Господь благословить вас за вашу пам'ять і молитви за покійного.

Залишені в смутку:
дружина — ВІРА
діти — д-р АНДРЕЯ ДАНИЛЮК з мужем
д-р АНДРІЄМ і сином СТЕФАНОМ
— ІВАННА ГОНЗАЛЕЗ з мужем ГЕРІ
— ДАНИЛО
сестра — ІВАННА СОЛТИС

У СПРАВІ АЛЬМАНАХУ УНС'94

Редакція і адміністрація „Свободи" повідомляють, що фірма, яка друкувала Альманах УНС на 1994 рік, помилково вислала деяку частину накладу на пошту без адрес. Пошта повернула ці книжки адміністрації „Свободи". Тому проситься тих читачів, які не отримали Альманаху '94, а хотіли б його мати, написати або зателефонувати до адміністрації „Свободи", 30 Montgomery St., Jersey City, N. J. **07302**, tel.: **(201) 434-0237**.

Футболісти УСВТ „Ч. Січ" — переможці зимового турніру „Ґудспорт"

УСВТ „Ч. Січ" — Карні Скатс СК — 5:2
УСВК „Ч. Січ" — Сеєрвілл Юнд. СК — 6:2

Цими двома перемогами І дружина „Ч. Січі" успішно завершила цьогорічний зимовий турнір у закритій залі, ігри якого проходили протягом двох місяців. У турнірі змагалося 12 клюбів, на початку у двох рівнорядних підгрупах, що мали назви „Амерікен" і „Нашонал". У підгрупі „Амерікен" виступали: „Ч. Січ", „Бенфіка" СК, Сеєрвілл, Юнд., Коста Верде СК, „Космарі" СК і Міддлтавн СК.

У підгрупі „Нашонал": Карні Скатс СК, Селтікс СК, „Волл Ред Стар" СК, „Порто" СК, „Найтс СБ" і ЕМГ СК.

„Ч. Січ" була єдиною дружиною у турнірі, що виграла усі свої змагання і цим самим зайняла в показнику табелі ігор перше місце. Після закінчення ігор круговою системою, згідно з правильником турніру, відбулися змагання „плей оф", до якого ввійшли по дві дружини обидвох підгруп, що здобули відповідно перше і друге місця. У півфіналі українські футболісти зустріли сильний шотляндський клюб з м. Керни, який тепер виступає у професійній лізі. Гра з цими іменитими суперниками пройшла у швидкому темпі. Шотляндські футболісти відзначалися гостротою, завдяки якій заслужили на численні попередження судді. Зрештою, не помогла суперникам ця тактика. „Січовики", як і в попередніх виступах, показали гру на вищому рівні і остаточно елімінували шотляндців високим вислідом — 5:2. Переможні ґолі для „Ч. Січі" здобули: Борецький (2), Акоста, Ярошевич і Прайс.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

Тиждень пізніше, у вівторок, 1-го березня, відбулися фінальні змагання, в яких „Ч. Січ" перемогла Сеєрвілл Юнд., знову високим вислідом — 6:2. На початку суперники вели 1:0, але „січовики" швидко вирівняли вислід 1:1, що його здобув Борецький, після чого відзначився Кохановський — 2:1, а дальші три голі стріляв знову Борецький, який встановив свій шостий „гет трик" цього турніру. В кінцевій фазі зустрічі суперники здобули свого другого голя змагань, а остаточний вислід фіналу встановив Акоста — 6:2.

По закінченні змагань директор турніру вручив „Ч. Січі" трофей переможців, яким наші футболісти вдало започаткували святкування 70-річчя Т-ва. Склад „Ч. Січі": К. Іст, М. Хамуляк, В. Науменко, Й. Ярошевич, М. Прайс, Р. Кохановський, М. Акоста, Г. Сергіїв, М. Варянка, М. Надяних, Ю. Ґреб, М. Десфосір, П. Борецький, П. Паливода. Провідник і тренер Михайло Паливода.

Висліди змагань юнацьких дружин

УСВТ „Ч.Січ" (юнаки — 18) — Юніон Кометс (юнаки — 18) — 8:1
УСВТ „Ч. Січ" (юнаки — 18) — Монтклер СК (юнаки — 18) — 7:1

Старші юнаки „Ч. Січі", що продовжують виступати у другому зимовому турнірі „Куґарс", здобули дві високі перемоги, завдяки яким займають одне із чолових місць у показнику табелі своєї групи. Тренером дружини є Ігор Чупенко, провідником — Олег Колодій. Молодші юнаки в зустрічі з однолітками Монтклер зазнали поразки вислідом 3:2. Провідниками дружини є С. і А. Панаси.

Відбиванкарі УСВТ „Ч. Січ" — переможці турніру ЮСВБА

Успішно проводять сезон відбиванкарі „Ч. Січі", які виступають в „А" і „АА" - клясових турнірах в районі Відбиванкової Асоціяції ЗСА — „Ґарден Емпаєр".

Першого значного успіху в цьому ювілейному році Т-ва „січовики" добилися у черговому офіційному турнірі, який відбувся в неділю, 27-го лютого, у Воррені. Серію змагань у цьому турнірі „Ч. Січ" розпочала перемогою над сильним клюбом Воррен Дж. вислідом 15:7, 15:11, після цього наші відбиванкарі подолали Берґен ВК — 15:4, 15:13. У третій зустрічі цим разом з клюбом „Свавей" вислід був 12:15, 15:10 і остаточно з клюбом „Еліянс" 15:7, 15:8, завдяки чому „Ч. Січ" закінчила на першому місці своєї підгрупи. У півфіналі турніру „січовики" елімінували Палісейд ВК вислідом 15:10, 15:12 і у фіналі в трьох сетах „Свавей" — 15:11, 14:16, 15:13.

Склад „Ч. Січі": О. Гладкий (граючий провідник), А. Стасюк, М. Завадівський, Б. Томко, В. Кравець, Р. Кош, Б. Полянський, М. Дулин, Б. Іваськів.

(от)

УСЦАК — Фонд Відродження Спорту в Україні

(пожертви, які надійшли від 21-го січня по 5-го березня)

По 500 дол.: Юрій Мицак, Український Релігійний і Культурний Осередок св. Андрія в Норт Порті, Фльорида; **250 дол.:** Володимир Баранецький; **по 200 дол.:** Українське Село, Інк. — Воррен, Миш., Богдан Придиус, Філія Українського Національного Об'єднання в Тандер Бей (Канада), мгр Ярослав Яросевич; **140 дол.:** Зоряна і Володимир Могучі; **по 100 дол.:** Оксана Рак (в пам'ять чоловіка інж. Богдана Рака), Теодор Кост, Михайло Копинець, Василь Петрів, Михайло Луков, Віра Р. Легедза, Прокіп Пікулович, Михайло Луценко, Павло Палюга, Борис Губка, І. Іванів, Роман Хаджай, Євген і Володимира Шипайли, Євген Дмитренко, Українсько-Американський Клюб Центральної Фльориди; **по 75 дол.:** Володимир і Людмила Василакі, Стефан і Анна Татаренки, Надія Йовик; **60 дол.:** д-р М. Качалуба (Швайцарія); **по 50 дол.:** Дмитро Солодчук, С. Шайдевич, Марія Норяк (Канада), Микола Барицький, д-р Зенон Зизномирський, Тоні Іванишин (Канада), Славко Іванишин (Канада), Юрій і Оксана Базилевські, Валентин Поливко, Мирон і Марія Кукурудзи, Віктор і Валентина Бабанські, Юрій Атаманенко (Канада), Богдан Вазунський, Богдан і Єва Лужняки, Ярослав і Оксана Шумили, Антін і Наталка Углярі, Любомир і Дарія Лужняки, Роман С. Лужняк, Марія Душник, Петро Жегестовський, Т-во „Просвіта" (Тандер Бей, Канада), Лука Соболта (Канада), Віктор Головаш, Іван Кайдан; **по 40 дол.:** Марія Теліщевська (Канада), Ярослав Ткач; **по 30 дол.:** Іван Набока, Володимир Яримович, Іван Бутрій; **по 25 дол.:** Аркадій Гончарів, Ірена Стецьків, Інна Соломон, Соня А. Кальман, Йосиф Цікало, Юрій Ставничий, Богдан Крамарчук, Ірена Печко-Гевка, Софія і Микола Дубики, Василь Мендзак, Іван і Юлія Тащуки, Люся Гарасимів, М. і С. Филиповичі, Йосиф Кладко, Богдан Бродин, Петро Шпирка, Юрій Руб, Ярослав Бігун, Іван і Оля Сороки, Стефан Буган, Михайло Сеньків; **по 20 дол.:** Роман Кобрин, Нестор Угера, Павло Мартіян, Любомир Рудзінський, Микола Яворський, Юрій Лонишин, Дмитро Фурманець, Олекса Якубович, Олекса Підвірний, Саварин Старожитник, Роман Старожитник, Іван Сорока, Володимир Грицин, Тетяна Позднакоф, Степан і Галина Паньківи, Валентин Кохно, Б. Дейчаківський, Федір Гайовий, Ірина і М. Курмани, Іван Бейсюк, І. Мартинець, Павло Плечи, М. Андрійович; **15 дол.:** Зенон Іваськів; **по 10 дол.:** Степан Івасечко, Анна Кузьо, А. Кириченко, Л. Трач, М. Болюх, А. Івашко, Ф. Гурин, В. Дубас, М. Чировський, І. Хаптій, О. Болюх, В. Вільчинський, Р. Балабан, О. Галовид, М. Пилип'юк, К. Манько, Ю. Залоба, Я. Клюка, Н. Рура, М. Мівед, В. Пасій, М. Вільчур, В. Іваськевич, М. Тершов, Т. Красносельський, О. Слевенський, Л. і В. Гладкі, Т. Гарасим, Гаррі Осичка; **по 5 дол.:** І. Яворський, Н. Спас, П. Слюсаренко, П. Дорош, І. Діясник, М. Жовкевич, В. Чер, І. Малаховський, В. Давидович, А. Івашко, І. Сілецький-Джурдз.

Управа УСЦАК щиро дякує всім вельмишановним жертводавцям за їхні сердечні пожертви на Фонд Відродження Спорту в Україні. Завдяки жертвенності нашої спортової громадськости нам вдалося вагомо причинитися до висилки зимової збірної України до Ліллєгаммеру й успіхів наших спортовців. Просимо наших численних друзів не забувати про цей фонд, бо потреби повного відродження спорту в Україні є великі й ми тут мусимо їм хоч частково допомогти.

Адреса: USCAK — Fund for Rebirth of Sports in Ukraine, 680 Sanford, Ave., Newark, N.J. 07106.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ПЕТРО ПІСАК член УНС Відд. 432-го Т-ва ім. Т. Шевченка в Торонто, Онт., Канада, помер 2-го вересня 1993 року на 74-му році життя. Нар. 1919 року в селі Палагичі, пов. Товмач, Україна. Членом УНС став 1970 року. Залишив у смутку родину в Україні. Похорон відбувся на цвинтарі св. Володимира в Торонто, Онт. Канада.

Вічна Йому Пам'ять!

Ярослава Зорич, секр.

АННА СМЕТАНЮК член УНС Відд. 115-го Т-ва ім. Тараса Шевченка в Кентоні, Огайо померла 20-го жовтня 1993 року на 70-му році життя. Нар. 1923 року в Україні. Членом УНС стала 1970 року. Залишила у смутку мужа Миколу, дочку Люсю, сестру Марію Заграй в Україні та ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 23-го жовтня 1993 року на цвинтарі „Кальварія" в Массілон, Огайо.

Вічна Їй Пам'ять!

Петро Бабич, секр.

ГРИГОРІЙ КАУТА член УНС Відд. 57-го Т-ва ім. св. Петра і Павла у Коговс, Н.Й. помер 12-го вересня 1993 р. на 77-му році життя. Нар. 1916 року, а членом УНС став 1954 року. Похорон відбувся 14-го вересня 1993 року на цвинтарі св. Петра і Павла у Вотерфорді, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Михайло Савків, секр.

ЙОСИФ ҐУЛА член УНС Відд. 259-го ім. Рождества Пречистої Діви Марії в Чикаґо, Ілл. помер в жовтні 1993 року на 78-му році життя. Нар. 1915 року в Чикаґо, Ілл. Членом УНС став 1933 року. Залишив у смутку сина Джеймса і сестру Марію Бабка. Похорон відбувся 28-го жовтня 1993 року на цвинтарі „Waco Memorial Park" у Вако, Тексас.

Вічна Йому Пам'ять!

Юлія Ґуґлик, секр.

ҐРЕЙС Агнес ҐЕРУЛЯ член УНС Відд. 367-го Т-ва „Запорозька Січ" в Рочестері, Н.Й. померла 1-го листопада 1993 року на 67-му році життя. Нар. 1926 року. Членом УНС стала 1959 року. Залишила у смутку мужа, 5 дітей і 16 внуків. Похорон відбувся в Рочестері, Н.Й.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

КАТЕРИНА СКОРНА член УНС Відд. 349-го Т-ва ім. Тараса Шевченка в Менвіл, Н.Дж. померла 29-го жовтня 1993 року на 97-му році життя. Нар. в Україні. Членом УНС стала 1934 року. Залишила у смутку доньку Галину і двох синів Івана і Йосифа. Похорон відбувся 1-го листопада 1993 року на цвинтарі св. Йосифа в Бриджвотер, Н.Дж.

Вічна Їй Пам'ять!

М. Захарко, секр.

ОРЕСТ КУШНІР член УНС Відд. 452-го Т-ва „Український Клюб" в Іст Чикаґо, Індіяна, помер 29-го вересня 1993 року на 39-му році життя. Нар. 1954 року в Гаммонд, Інд. Членом УНС став 1975 року. Залишив у смутку дружину Дарію, сина Андрійка, батьків Надію і Василя, тестів — Йосифа і Катерину Протиняк і ближчу та дальшу родину в ЗСА та Україні. Похорон відбувся 2-го жовтня 1993 року на цвинтарі св. Миколая в Чикаґо, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!

Наталія Шуя, секр.

ВАСИЛЬ МАКСИМИК, член УНСоюзу Відд. 13 Т-ва ім. св. Миколая в Вотерліті, Н. Й., помер 21-го листопада 1993 р. на 95-му році життя. Покійний народився в 1898 році в Ланкастер, Н. Й., ЗСА і став членом УНСоюзу в 1917 році. Залишив в смутку дружину Марію, дві дочки Тересу і Гелену з родинами та 5 внуків. Рідня, приятелі і союзова громада відпровадили покійного на вічний спочинок, дня 24-го листопада 1993 р. на цвинтар св. Миколая в Вотерліті, Н. Й.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Павло Шевчук, секр.

ІРЕНА РУДИК, членка УНСоюзу відд. 204 Т-ва ім. А. Гончаренка в Ню Йорку, Н. Й., померла 10-го жовтня 1993 р. на 88-му році життя. Покійна народилася в 1905 році в Опришівці і стала членкою УНСоюзу в 1950 році. Залишила в смутку доньку Марту та сина Андрія. Рідня, приятелі і союзова громада відпровадили покійну на вічний спочинок, дня 13-го жовтня 1993 р. на цвинтар св. Михаїла в Ґластонбур, Конн.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

Мирон Залінський, секр.

ЮРІЙ НИКИФОРУК, член УНСоюзу Відд. 385 Т-ва „Запорозька Січ" в Міннеаполісі, Мінн. помер 16-го листопада 1916 р. на 77-му році життя. Покійний народився в 1916 році в Джурів, Снятин, Україна і став членом УНСоюзу в 1955 році. Залишив в смутку дружину Галину, сина Романа, дочку Лесю з мужем Ярославом Підгайним, трьох внуків Марка, Андрія і Тараса, братову Маґду Пері Василик з родиною, кузинів Стефана, Петра і Василя Никифоруків в Канаді, ближчу і дальшу родину в Канаді й Україні. Рідня, приятелі і союзова громада відпровадили покійного на вічний спочинок, дня 18 листопада 1993 р. на цвинтар Сансет Меморіял Парк в Ст. Антоні, Мінн.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

М. Крамарчук, секретар

ВІЛЛІЯМ ЛІФКО член УНС Відділу 274-го Т-ва ім. св. Петра і Павла в Янґставні, Огайо помер 3-го серпня 1993 року на 70-му році життя. Нар. 6-го березня 1923 року в Янґставні, Огайо. Членом УНС став 1949 року. Залишив у смутку дружину Мері Анн і дочку Жанет Мек-Клод. Похорон відбувся 6-го серпня 1993 року на цвинтарі св. Петра і Павла в Янґставні, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!

Гелен Сенедяк, секр.

АНДРІЙ ІВАНІВ член УНС Відд. 423-го Т-ва ім. Е. Коновальця в Чикаґо, Ілл. помер 19-го червня 1993 року на 71-му році життя. Нар. 15-го березня 1921 року в селі Красне, повіт Зборів, Україна. Членом УНС став 1966 року. Залишив у смутку дружину Наталку. Похорон відбувся 22-го червня 1993 року на цвинтарі св. о. Миколая в Чикаґо, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!

Віра Ґоевич, секр.

ДМИТРО ПАВЛИШИН член УНС Відд. 496-го Т-ва ім. Т. Шевченка в Сієтл, ВА помер 24-го лютого 1993 року на 77-му році життя. Нар. 1915 року в Саблет Ситі, Вайомінґ. Членом УНС став 1933 року. Залишив у смутку брата Івана П. Павлишина.

Вічна Йому Пам'ять!

Михайло Кігічак, секр.

* ПРАЦЯ *